T079 BL IX (20) 1450 Căn Bản Thuyết Nhất Hữu Bộ Tỳ Nại Da Phá Tăng Sự Q1

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1450

CAÊN BAÛN THUYEÁT
NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA
PHAÙ TAÊNG SÖÏ
- Haùn dòch: Tam taïng Phaùp sö Nghóa Tònh ñôøi Ñöôøng - TQ
- Vieät dòch: Ban phieân dòch chuøa Phaùp Baûo,
HT Thích Tònh Haïnh giaùm tu - naêm 2005
- Hieäu ñính vaø nhuaän vaên: NS Thích nöõ Nhö Loäc taïi chuøa Phoå Minh - naêm 2009
QUYEÅN 1

Baïc giaø phaïm cuøng chuùng ñaïi Bí-soâ ôû taïi thaønh Kieáp-tyû-la trong vöôøn Ni caâu luaät ñaø, luùc ñoù caùc Thích ca töû cuøng nhoùm hoïp moät nôi noùi vôùi nhau: “neáu coù ngöôøi hoûi chuùng ta chuûng toäc Thích ca, ai laø vò toå ñaàu tieân, sanh vaøo thôøi naøo vaø söï keá thöøa nhö theá naøo thì chuùng ta seõ ñaùp nhö theá naøo. Chuùng ta neân ñeán hoûi Theá toân roài vaâng theo lôøi Phaät daïy”, noùi roài caùc Thích töû lieàn ñi ñeán choã Phaät, ñaûnh leã roài ngoài qua moät beân chaép tay baïch Phaät: “Theá toân, neáu coù ngöôøi hoûi chuùng con chuûng toäc Thích ca coù töø luùc naøo thì chuùng con seõ traû lôøi nhö theá naøo, cuùi xin Theá toân thöông xoùt noùi cho chuùng con bieát, chuùng con seõ vaâng theo lôøi Phaät daïy”. Theá toân nghe lôøi naøy roài lieàn im laëng tö duy: “neáu ta töï noùi chuûng toäc Thích ca coù ngöôøi toân quyù thì ngoaïi ñaïo seõ phæ baùng raèng Sa moân Kieàu-ñaùp-ma töï khen ngôïi chuûng toäc Thích ca ñeå ñöôïc toân cao. Trong ñeä töû cuûa ta, ai laø ngöôøi coù theå noùi ñöôïc vieäc naøy”, lieàn bieát cuï thoï Ñaïi Muïc-kieàn-lieân coù theå noùi ñöôïc neân baûo Muïc lieân: “ta nay nhaäp ñònh, thaày haõy noùi nhaân duyeân aáy cho hoï nghe”, Muïc lieân im laëng vaâng lôøi

SOÁ 1450 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA PHAÙ TAÊNG SÖÏ, Quyeån 1 2

Phaät daïy. Luùc ñoù Phaät laáy y Taêng-giaø-leâ xeáp laøm boán ñeå goái ñaàu roài naèm nghieâng beân hoâng höõu, hai chaân choàng leân nhau, quaùn töôûng quang minh vaø chaùnh nieäm. Muïc lieân suy nghó: “ta neân nhaäp ñònh tö duy quaùn saùt ñeå bieát chuûng toäc Thích ca”, nghó roài lieàn ôû tröôùc ñaïi chuùng leân toøa cao ngoài kieát giaø roài noùi vôùi caùc Thích töû raèng: “caùc thaày haõy laéng nghe: Luùc theá giôùi môùi hình thaønh, ñaïi ñòa laø moät bieån nöôùc, bieån nöôùc naøy do gioù kích ñoäng hoøa hôïp thaønh moät loaïi nhö söõa naáu chín, khi laïnh thì ñoâng laïi, saéc höông myõ vò ñeàu ñaày ñuû. Khi theá giôùi naøy thaønh, do phöôùc maïng heát neân loaøi höõu tình töø coõi trôøi Quang AÂm cheát sanh xuoáng theá

giôùi naøy laøm ngöôøi, dieäu saéc yù thaønh, caùc caên ñaày ñuû, thaân coù aùnh saùng, bay töï taïi trong hö khoâng, laáy hæ laïc laøm thöùc aên vaø ñöôïc tröôøng thoï. Luùc ñoù trong theá giôùi naøy khoâng coù maët trôøi, maët traêng vaø tinh tuù, khoâng coù thôøi gian vaän haønh neân khoâng phaân bieät ngaøy ñeâm naêm thaùng vaø nam nöõ, chæ bieát keâu nhau laø "Taùt ñoûa" maø thoâi. Luùc ñoù coù moät höõu tình toø moø duøng tay neám thöû vò ñaát lieàn sanh ñaém nhieãm, töø ñoù ñöa ñeán ñoaøn thöïc. Caùc höõu tình khaùc laàn löôït baét chöôùc aên vò ñaát, do aên vò ñaát thaân hình naëng daàn, aùnh saùng nôi thaân cuõng nhaït daàn roài maát haún, theá giôùi rôi vaøo caûnh toái taêm. Khi theá giôùi toái taêm, boång nhieân phaùt sanh maët trôøi, maët traêng vaø tinh tuù, töï nhieân thôøi gian vaän haønh vaø phaân bieät ñöôïc ngaøy ñeâm naêm thaùng. Caùc höõu tình tuy aên vò ñaát nhöng vaãn ñöôïc tröôøng thoï, höõu tình naøo aên ít thì thaân coøn coù aùnh saùng, höõu tình naøo aên nhieàu thì khoâng coøn neân sanh coù ñeïp xaáu. Do coù ñeïp xaáu neân sanh so saùnh phaân bieät, ngöôøi ñeïp coi thöôøng ngöôøi xaáu neân phaùp aùc lieàn sanh, phaùp aùc sanh thì vò ñaát cuõng maát. Khi vò ñaát maát, caùc höõu tinh tuï hoïp laïi moät choã öu saàu keâu leân "kyø laï thay myõ vò", tieáng keâu mang ñaày söï nuoái tieác. Tuy vò ñaát maát nhöng caùc höõu tình naøy coøn phöôùc löïc neân baùnh ñaát xuaát hieän ñaày ñuû saéc höông vò, nhôø ñoù ñöôïc tröôøng thoï. Höõu tình naøo aên ít thì thaân coøn coù aùnh saùng... nhö treân ñöa ñeán phaùp aùc sanh khieán baùnh ñaát bieán maát. Khi baùnh ñaát maát caùc höõu tình taäp hoïp laïi moät choã keâu leân "khoå thay", tieáng keâu mang ñaày söï tieác nuoái. Tuy baùnh ñaát maát nhöng caùc höõu tình naøy coøn phöôùc löïc neân coù röøng caây xuaát hieän ñaây ñuû saéc höông vò, nhôø ñoù ñöôïc tröôøng thoï. Höõu tình naøo aên ít thì thaân coøn coù aùnh saùng ... nhö treân ñöa ñeán phaùp aùc sanh khieán röøng caây bieán maát. Khi röøng caây bieán maát, caùc höõu tình taäp hoïp laïi moät choã keâu leân "ngöôøi ñaõ lìa boû toâi", tieáng keâu mang ñaày söï tieác nuoái. Tuy röøng caây maát nhöng caùc höõu tình naøy coøn phöôùc löïc neân luùa dieäu höông xuaát hieän, khoâng troàng maø töï moïc, saùng chieàu lieàn thu hoaïch, thu hoaïch xong luùa laïi töï sanh, nhôø vaäy neân caùc höõu tình ñöôïc tröôøng thoï. Vì thöùc aên luùc baáy

SOÁ 1450 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA PHAÙ TAÊNG SÖÏ, Quyeån 1 3

giôø laø ñoaøn thöïc neân aên xong sau ñoù phaûi thaûi caên baû ra ngoaøi, neân hai ñöôøng ñaïi tieåu lieàn lieàn sanh, do ñaây phaùt sanh nam nöõ sai khaùc vaø ñaém nhieãm nhau, do ñaém nhieãm neân thaân gaàn laøm ñieàu phi phaùp. Caùc höõu tình khaùc troâng thaáy lieàn laáy ñaù gaïch quaêng neùm quôû maéng vaø ñuoåi ra ngoaøi chuùng höõu tình. Xöa kia laø nhö vaäy nhöng nay thì khaùc, vaøo ngaøy cöôùi hoï duøng höông hoa tung neùm chuùc möøng nhau. Xöa cho laø phi phaùp nay thaønh hôïp phaùp; xöa cheâ traùch khinh tieän, nay cho laø hæ söï. Thuôû ñoù nhöõng höõu tinh laøm ñieàu phi phaùp bò ñuoåi ra ngoaøi lieàn tuï taäp nhau laïi xaây döïng phoøng xaù, ñaây laø khôûi nguyeân cuûa xaây döïng nhaø cöûa goïi laø gia thaát. Caùc thaày neân bieát, xöa kia do tham daâm neân hoï xaây döïng nhaø

cöûa, nhö phaùp laøm khoâng phaûi laø phi phaùp laøm, ñaây laø phi phaùp cho laø phaùp. Moãi ngaøy vaøo buoåi saùng hay buoåi chieàu heã thaáy ñoùi, caùc höõu tình lieàn caét luùa veà ñuû aên cho moãi böõa, khoâng laáy dö; nhöng coù moät höõu tình vì löôøi bieáng neân vaøo buoåi saùng caét luùa dö cho buoåi chieàu aên, ñeán chieàu khi coù baïn ruû ñi caét luùa, ngöôøi naøy lieàn ñaùp: "hoài saùng toâi ñaõ caét luùa dö cho buoåi chieàu aên neân giôø khoâng ñi nöõa, anh haõy ñi moät mình", ngöôøi kia nghe roài lieàn khen: "nhö vaäy raát hay, toâi cuõng seõ caét luùa luoân cho ngaøy mai ñeå khoûi phaûi ñi nöõa"; moät ngöôøi khaùc nghe bieát cuõng baét chöôùc caét luùa dö luoân cho ba ngaøy; moät ngöôøi khaùc laïi baét chöôùc caét luùa dö luoân cho baûy ngaøy; moät ngöôøi khaùc laïi cuõng baét chöôùc caét luùa dö luoân cho nöûa thaùng cho ñeán moät thaùng. Cöù nhö theá löôïng luùa hoï caét ñeå daønh caøng ngaøy caøng taêng leân, do taâm tham caøng taêng neân löôïng luùa sanh giaûm daàn vôùi nhieàu traáu vaø coû. Ban ñaàu, buoåi saùng caét luùa thì buoåi chieàu luùa sanh trôû laïi, buoåi chieàu caét thì buoåi saùng sanh trôû laïi vaø haït luùa vaãn thôm ngon; nay do taâm tham neân sau khi caét luùa, luùa khoâng sanh trôû laïi nöõa, neáu coù sanh cuõng chæ laø haït nhoû vaø khoâng thôm ngon nhö truôùc nöõa. Luùc ñoù caùc höõu tình nhoùm hoïp laïi moät choã öu saàu than thôû vôùi nhau: "tröôùc kia thaân chuùng ta töôi saùng, bay ñi töï taïi, vui veû no ñuû ; sau duøng vò ñaát laøm thöùc aên, do aên nhieàu vò ñaát thaân chuùng ta trôû neân naëng neà, maát daàn aùnh saùng vaø maát luoân caû thaàn thoâng", do gaëp vieäc toån thaát, hoï öu saàu than thôû nhö vaäy neân caûm sanh ra maët traêng, maët trôøi vaø caùc ngoâi sao... Do luùa sau khi caét khoâng sanh trôû laïi nöõa neân caùc höõu tình noùi vôùi nhau: "töø nay chuùng ta neân phaân chia giôùi ñaát ñeå töï gieo troàng", noùi xong hoï chia ñaát ra laøm nhieàu phaàn ñeå töï caày caày gieo troàng vaø laäp bôø ruoäng caùch ngaên, noùi ñaây laø ruoäng cuûa anh, ñaây laø ruoäng cuûa toâi... Luùc ñoù coù moät höõu tình löôøi bieáng, khoâng lo troàng troït neân laáy troäm luùa cuûa ngöôøi khaùc, coù ngöôøi baét gaëp lieàn noùi: "vì sao anh laïi laáy troäm luùa cuûa ngöôøi khaùc, lôû phaïm moât laàn naøy, laàn sau chôù taùi phaïm"; nhöng höõu

SOÁ 1450 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA PHAÙ TAÊNG SÖÏ, Quyeån 1 4

tình naøy vaãn tieáp tuïc laáy troäm luùa cuûa ngöôøi khaùc nhö cuõ, thaáy khuyeân nhieàu laàn khoâng ñöôïc neân caùc höõu tình rình baét daãn ñeán tröôùc moïi ngöôøi, moïi ngöôøi quôû traùch: "ngöôi ñaõ coù ruoäng, vì sao laïi nhieàu laàn troäm luùa cuûa ngöôøi khaùc nhö theá?", ngöôøi troäm luùa noùi: "vì moät ít luùa maø caùc ngöôøi laïi baét toâi vaø huûy nhuïc tröôùc moïi ngöôøi nhö vaäy", moïi ngöôøi noùi: "töø nay ngöôøi chôù taùi phaïm nöõa". Do vieäc troäm luùa naøy neân moïi ngöôøi sanh huûy nhuïc nhau, luùc ñoù caùc höõu tình taäp hoïp laïi vaø noùi vôùi nhau: "caùc vò ñaõ thaáy roõ do vieäc troäm luùa naøy maø moïi ngöôøi sanh huûy nhuïc nhau, khoâng bieát caû hai ai laø ngöôøi coù toäi. Chuùng ta neân ôû trong chuùng choïn ra moät ngöôøi ñoan chaùnh ñaày ñuû oai ñöùc, trí hueä thoâng ñaït, laäp leân laøm Ñòa chuû ñeå trò phaït ngöôøi coù toäi vaø baûo boïc ngöôøi voâ toäi. Moãi ngöôøi chuùng ta seõ y theo phaùp, trích moät phaàn hoa lôïi thu ñöôïc töø ruoäng

maø chuùng ta troàng troït ñeå caáp cho vò aáy". Baøn baïc xong, hoï choïn ra moât ngöôøi coù ñaày ñuû oai ñöùc nhö treân laäp leân laøm Ñòa chuû..., do moïi ngöôøi ñoàng yù laäp leân laøm Ñòa chuû neân vò naøy ñöôïc goïi laø Ñaïi ñoàng yù; vò naøy chôû che ngöôøi yeáu keùm neân coøn ñöôïc goïi laø Saùt-ñeá-lî; laïi do trò nöôùc nhö phaùp khieán moïi ngöôøi hoan hæ, laïi coù giôùi haïnh vaø trí hueä neân ñöôïc moïi ngöôøi goïi laø vua Ñaïi ñoàng yù. Luùc vua leân ngoâi, moïi ngöôøi goïi laø vua höõu tình Ñaïi ñoàng yù; vua coù con teân laø YÙ laïc, khi leân noái ngoâi ñöôïc moïi ngöôøi goïi laø vua Caän lai YÙ laïc. Vua coù con teân laø Thieän ñöùc, khi leân noái ngoâi ñöôïc goïi laø vua Yeåm töû Thieän ñöùc; vua coù con teân laø Toái thaéng thieän, khi leân noái ngoâi ñöôïc goïi laø vua Vaân yeát Toái thaéng thieän; vua coù con teân laø Tröôûng tònh, khi leân noái ngoâi ñöôïc goïi laø vua Ña la thöôïng giaø Tröôûng tònh. Treân ñaûnh vua coù moät cuïc thòt meàm nhö hoa Teá mieân ñieäp, ngaøy caøng lôùn daàn nhöng khoâng ñau nhöùc; thôøi gian sau noù chín vaø nöùt, loä ra moät ñöùa beù dung maïo ñoan nghieâm coù ñuû ba möôi hai töôùng ñaïi tröôïng phu, do ñöùa beù naøy sanh ra treân ñaûnh ñaàu cuûa vua neân ñöôïc goïi laø Ñaûnh sanh. Vua Tröôûng tònh coù saùu vaïn phu nhaân, khi vua daãn Ñaûnh sanh vaøo haäu cung, saùu vaïn phu nhaân vöøa nhìn thaày lieàn yeâu meán, vuù töï chaûy ra söõa neân hoï ñeàu cuøng nuoâi döôõng ñöùa beù naøy neân coøn ñöôïc goïi laø Trì döôõng. Trì döôõng leân noái ngoâi, cuõng nhö naêm vò vua tröôùc, thoï voâ löôïng tuoåi, truï laâu ôû ñôøi; luùc ñoù nôi ñuøi phaûi cuûa vua coù moät cuïc thòt meàm nhö hoa Teá mieân ñieäp, ngaøy caøng lôùn daàn nhöng khoâng ñau nhöùc; thôøi gian sau noù chín vaø nöùt, loä ra moät ñöùa beù dung maïo ñoan nghieâm coù ñuû ba möôi hai töôùng ñaïi tröôïng phu, do dung maïo ñoan nghieâm neân ñöôïc goïi laø Ñoan nghieâm. Ñoan nghieâm leân noái ngoâi coù oai ñöùc lôùn, cai trò boán ñaïi chaâu ñöôïc ñaïi töï taïi; luùc ñoù nôi ñuøi veá cuûa vua coù moät cuïc thòt meàm nhö hoa Teá mieân ñieäp, ngaøy caøng lôùn daàn nhöng khoâng ñau nhöùc;

SOÁ 1450 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA PHAÙ TAÊNG SÖÏ, Quyeån 1 5

thôøi gian sau noù chín vaø nöùt, loä ra moät ñöùa beù dung maïo ñoan nghieâm coù ñuû ba möôi hai töôùng ñaïi tröôïng phu, ñöôïc goïi laø Caän Ñoan nghieâm. Caän Ñoan nghieâm leân noái ngoâi coù oai ñöùc lôùn, cai trò ba ñaïi chaâu ñöôïc ñaïi töï taïi; luùc ñoù nôi chaân phaûi cuûa vua coù moät cuïc thòt meàm nhö hoa Teá mieân ñieäp, ngaøy caøng lôùn daàn nhöng khoâng ñau nhöùc; thôøi gian sau noù chín vaø nöùt, loä ra moät ñöùa beù dung maïo ñoan nghieâm coù ñuû ba möôi hai töôùng ñaïi tröôïng phu, ñöôïc goïi laø Ñoan nghieâm tuùc sanh. Ñoan nghieâm tuùc sanh leân noái ngoâi cai trò hai ñaïi chaâu, oai ñöùc töï taïi; luùc ñoù nôi chaân traùi cuûa vua coù moät cuïc thòt meàm nhö hoa Teá mieân ñieäp, ngaøy caøng lôùn daàn nhöng khoâng ñau nhöùc; thôøi gian sau noù chín vaø nöùt, loä ra moät ñöùa beù dung maïo ñoan nghieâm coù ñuû ba möôi hai töôùng ñaïi tröôïng phu, ñöôïc goïi laø Cöïc Ñoan nghieâm. Cöïc Ñoan nghieâm leân noái ngoâi cai trò moät ñaïi chaâu, oai ñöùc töï taïi; vua coù con teân laø AÙi laïc, vua AÙi laïc coù con teân laø Thieän laïc, vua Thieän laïc coù con teân laø Naêng xaû, vua Naêng xaû coù con teân laø Cöïc xaû, vua Cöïc xaû coù

con teân laø Chi xa, vua Chi xa coù con teân laø Nghieâm xa, vua Nghieâm xa coù con teân laø Tieåu haûi, vua Tieåu haûi coù con teân laø Trung haûi, vua Trung haûi coù con teân laø Ñaïi haûi, vua Ñaïi haûi coù con teân laø Ñaïi thuïy ñieåu, vua Ñaïi thuïy ñieåu coù con teân laø Höông thaûo, vua Höông thaûo coù con teân laø Caän Höông thaûo, vua Caän höông thaûo coù con teân laø Ñaïi Höông thaûo, vua Ñaïi Höông thaûo coù con teân laø Thieän kieán, vua Thieän kieán coù con teân laø Ñaïi thieän kieán, vua Ñaïi Thieän kieán coù con teân laø Cöïc AÙi, vua Cöïc AÙi coù con teân laø Ñaïi AÙi, vua Ñaïi AÙi coù con teân laø Dieäu thanh, vua Dieäu thanh coù con teân laø Taùc quang, vua Taùc quang coù con teân laø Höõu oai, vua Höõu oai coù con teân laø Quaûng ñaïi, vua Quaûng ñaïi coù con teân laø Ñaïi di laâu, vua Ñaïi di laâu coù con teân laø Höõu di laâu, vua Höõu di laâu coù con teân laø Quaûng tueä, vua Quaûng tueä coù con teân laø Dieãm quang, vua Dieãm quang coù con teân laø Höõu dieãm, vua Höõu dieãm coù con teân laø Höõu ñaïi dieãm. Vua Höõu ñaïi dieãm cuøng con chaùu noái nhau laøm vua ôû thaønh Phuù ña la cho ñeán traêm ñôøi, vua cuoái cuøng teân laø Ñieàu oaùn, do vua naøy coù theå ñieàu phuïc caùc oaùn ñòch. Vua Ñieàu oaùn cuøng con chaùu noái nhau laøm vua ôû thaønh Voâ ñaáu cho ñeán vaïn boán ngaøn ñôøi, duøng chaùnh phaùp giaùo hoùa, vua cuoái cuøng teân laø Voâ naêng thaéng. Con chaùu cuûa vua naøy noái nhau laøm vua ôû thaønh Baø-la-neâ-tö cho ñeán saùu vaïn ba ngaøn ñôøi, cuõng duøng chaùnh phaùp giaùo hoùa, vua cuoái cuøng teân laø Nan ñöông Nan ñöông. Con chaùu cuûa vua naøy noái nhau laøm vua ôû thaønh Kim-tyø-la cho ñeán taùm vaïn boán ngaøn ñôøi, vua cuoái cuøng teân laø Phaïm thoï. Con chaùu cuûa vua naøy noái nhau laøm vua ôû thaønh Töôïng taïo cho ñeán ba vaïn hai ngaøn ñôøi, cuõng duøng chaùnh phaùp giaùo hoùa, vua cuoái cuøng teân

laø Töôïng thoï. Con chaùu cuûa vua naøy noái nhau laøm vua ôû thaønh Töôùc thaïch cho ñeán naêm ngaøn ñôøi, vua cuoái cuøng teân laø Caäp thôøi. Con chaùu cuûa vua naøy noái nhau laøm vua ôû thaønh Quaûng kieân öùc cho ñeán ba vaïn hai ngaøn ñôøi, cuõng duøng chaùnh phaùp giaùo hoùa, vua cuoái cuøng teân laø Ñoâng thaéng löïc. Con chaùu cuûa vua naøy noái nhau laøm vua ôû thaønh Voâ thaéng cho ñeán ba vaïn hai ngaøn ñôøi, cuõng duøng chaùnh phaùp giaùo hoùa, vua cuoái cuøng teân laø Thöôïng thaéng. Con chaùu cuûa vua naøy noái nhau laøm vua ôû thaønh Dieäu ñoàng nöõ cho ñeán moät vaïn hai ngaøn ñôøi, cuõng duøng chaùnh phaùp giaùo hoùa, vua cuoái cuøng teân laø Thaéng quaân. Con chaùu cuûa vua naøy noái nhau laøm vua ôû thaønh Thieäm baø cho ñeán moät vaïn taùm ngaøn ñôøi, cuõng duøng chaùnh phaùp giaùo hoùa, vua cuoái cuøng teân laø Long thieân. Con chaùu cuûa vua naøy noái nhau laøm vua ôû thaønh Maït lôïi cho ñeán hai vaïn naêm ngaøn ñôøi, cuõng duøng chaùnh phaùp giaùo hoa, vua cuoái cuøng teân laø Nhôn thieân. Con chaùu cuûa vua naøy noái nhau laøm vua ôû thaønh Ña ma laät ñeå cho ñeán moät vaïn hai ngaøn ñôøi, cuõng duøng chaùnh phaùp giaùo hoùa, vua cuoái cuøng teân laø Haûi thieân. Con chaùu cuûa vua naøy noái nhau laøm vua ôû thaønh Hoan hæ cho ñeán moät vaïn

taùm ngaøn ñôøi, cuõng duøng chaùnh phaùp giaùo hoùa, vua cuoái cuøng teân laø Thieän hueä. Con chaùu cuûa vua naøy noái nhau laøm vua ôû thaønh Vöông xaù cho ñeán hai vaïn naêm ngaøn ñôøi, cuõng duøng chaùnh phaùp giaùo hoùa, vua cuoái cuøng teân laø Tröø aùm. Con chaùu cuûa vua naøy noái nhau laøm vua ôû thaønh Baø-la-neâ-tö cho ñeán traêm ñôøi, cuõng duøng chaùnh phaùp giaùo hoùa, vua cuoái cuøng teân laø Ñaïi ñeá quaân. Con chaùu cuûa vua naøy noái nhau laøm vua ôû thaønh Caâu thi na cho ñeán taùm vaïn boán ngaøn ñôøi, cuõng duøng chaùnh phaùp giaùo hoùa, vua cuoái cuøng teân laø Haûi thaàn. Con chaùu cuûa vua naøy noái nhau laøm vua ôû thaønh Boá ña la cho ñeán moät ngaøn ñôøi, cuõng duøng chaùnh phaùp giaùo hoùa, vua cuoái cuøng teân laø Tu haønh. Con chaùu cuûa vua naøy noái nhau laøm vua ôû thaønh Caâu thi na cho ñeán taùm vaïn boán ngaøn ñôøi, cuõng duøng chaùnh phaùp giaùo hoùa, vua cuoái cuøng teân laø Quaûng dieän. Con chaùu cuûa vua naøy noái nhau laøm vua ôû thaønh Baø-la-neâ-tö cho ñeán möôøi vaïn ñôøi, cuõng duøng chaùnh phaùp giaùo hoùa, vua cuoái cuøng teân laø Ñòa chuû. Con chaùu cuûa vua naøy noái nhau laøm vua ôû thaønh Voâ chieán cho ñeán moät ngaøn ñôøi, vua cuoái cuøng teân laø Trì ñaïi ñòa, nhö phaùp giaùo hoùa. Con chaùu cuûa vua naøy noái nhau laøm vua ôû thaønh Di-sæ-la cho ñeán taùm vaïn boán ngaøn ñôøi, cuõng duøng chaùnh phaùp giaùo hoùa, vua cuoái cuøng teân laø Ñaïi thieân. Con chaùu cuûa vua naøy cuõng noái nhau laøm vua taïi thaønh naøy cho ñeán taùm vaïn boán ngaøn ñôøi ñeàu ñoàng moät hieäu laø Ñaïi thieân, ñeàu coù thaàn thoâng vaø tu giôùi haïnh, vua cuoái cuøng teân laø Neã di. Con chaùu cuûa vua naøy thöù lôùp coù teân laø Kieân, Khö noã, Caän

SOÁ 1450 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA PHAÙ TAÊNG SÖÏ, Quyeån 1 283

khö noã, Höõu khö noã, Cöïc khö noã, Thieän kieán, Chaùnh kieán, Quaân thính, Ngoä lieãu, Ñaïi ngoä, Ngoä quaân, Voâ öu, Ly öu, Tuïc quaû, Thieän hôïp, Ñaïi thanh, Saùt ñaïi thanh, Minh ñaùn, Phöôøng chuû, Ñaáu chieán, Sanh boá, Khaùnh hæ, Caûnh moân, Naêng sanh, Phoå sanh, Toái thaéng, AÅm thöïc, Ña aåm thöïc, Nan thaéng, Cöïc nan thaéng, A-nan laäp, Thieän laäp, Ñaïi löïc, Thieän hueä, Thaéng kieân coá, Thaäp cung, Baùch cung, Taân cung, Dieäu saéc cung, Thaéng cung, Kieân cung, Thaäp man, Baùch man, Thieân man, Dieäu saéc man, Lao man. Con chaùu cuûa vua naøy noái nhau laøm vua ôû thaønh Thieän nghò cho ñeán baûy vaïn baûy ngaøn ñôøi, vua cuoái cuøng teân laø Quaû tieân vöông. Con cuûa vua naøy teân laø Long hoä cuøng con chaùu noái nhau laøm vua ôû thaønh Baø-la-neâ-tö cho ñeán moät traêm leû moät ñôøi, vua cuoái cuøng teân laø Caùt chæ. Luùc ñoù coù Phaät Ca-dieáp ba ra ñôøi coù ñuû möôøi hieäu: Nhö lai, Baïc giaø phaïm, ÖÙng chaùnh ñaúng giaùc, Minh haïnh tuùc, Thieän theä, Theá gian giaûi, Voâ thöôïng só, Ñieàu ngöï tröôïng phu, Thieân nhôn sö, Phaät, Theá Toân. Trong ñaïo traøng cuûa Phaät Ca-dieáp ba, Boà-taùt Thích ca Maâu ni phaùt A- naäu-ña-la-tam-mieäu-tam-boà-ñeà, tònh tu phaïm haïnh vaø ñöôïc sanh leân coõi trôøi Ñoå-söû-ña. Con cuûa vua Caùt chæ teân laø Thieän sanh cuøng con chaùu noái nhau laøm vua ôû thaønh Boå-ña-la cho ñeán moät traêm leû moät ñôøi, vua cuoái cuøng teân laø Nhó sanh. Vua naøy coù hai ngöôøi con teân laø

Kieàu- ñaùp-ma vaø Ba-la-ñoïa-xaø, Kieàu-ñaùp-ma muoán xuaát gia coøn Ba-la-ñoïa-xaø muoán laøm vua. Luùc ñoù Kieàu-ñaùp-ma thaáy phuï vöông laáy phi phaùp laøm phaùp, phaùp laøm phi phaùp ñeå trò nöôùc, lieàn suy nghó: “neáu vua cha baêng haø, ta seõ laøm vua, neáu cöù laáy phi phaùp laøm phaùp, phaùp laøm phi phaùp ñeå trò nöôùc nhö vaäy, ta seõ bò ñoïa ñòa nguïc. Ñaõ coù naïn naøy ta phaûi laøm sao, ta neân laøm caùch gì ñeå ñöôïc xuaát gia, thoaùt khoûi khoå naøy”, nghó roài lieàn ñeán gaëp phu vöông taâu raèng: “con nay muoán xuaát gia höôùng ñeán neáp soáng khoâng nhaø”, vua noùi: “neáu vì nghóa lôïi neân nhieàu ngöôøi boá thí taøi, caàu cuùng thieân thaàn, thôø löûa, tu khoå haïnh ñeå caàu ngoâi vò quoác vöông thì nay con ñeàu ñaõ ñöôïc. Sau khi ta maát, con seõ noái ngoâi, vì sao con laïi töï boû ngoâi vò naøy?”, Kieàu-ñaùp-ma taâu: “con thaáy phuï vöông laáy phi phaùp laøm phaùp, phaùp laøm phi phaùp ñeå trò nöôùc, laøm nghieäp aùc naøy seõ ñoïa ñòa nguïc, con vì lo sôï neân caàu xuaát gia. Xin phu vöông thöông xoùt chaáp thuaän”, luùc ñoù vua cha bieát yù con ñaõ quyeát neân chaáp thuaän, vöông töû raát vui möøng. Caùch thaønh khoâng xa coù moät tieân nhaân teân laø Haéc saéc, vöông töû töø bieät vua cha vaø caùc quyeán thuoäc ñi ñeán choã tieân nhaân, ñaûnh leã caàu xuaát gia, tieân nhaân chaáp thuaän. Sau khi xuaát gia vöông töû laáy traùi caây, reã caây laøm thöùc aên, ñöôïc goïi laø tieân Kieàu-ñaùp-ma; do thöôøng aên traùi

caây nhö theá neân sanh bònh neân Kieàu-ñaùp-ma baïch thaày xin pheùp vaøo tuï laïc khaát thöïc, tieân Haéc saéc noùi: “phaùp cuûa tieân nhaân laø gìn saùu caên lìa saùu caûnh, duø ôû trong hang nuùi hay ôû trong tuï laïc cuõng khoâng coù gì ñaùng sôï. Neáu oâng giöõ ñöôïc phaùp tieân nhö vaäy thì ñöôïc ñi, neân laøm nhaø tranh gaàn thaønh Boå-ña-la ñeå ôû”. Luùc ñoù vua Nhó sanh baêng haø, vöông töû Ba-la-ñoïa-xaø leân noái ngoâi, Kieàu-ñaùp-ma töø bieät thaày ñi ñeán thaønh Boå-ña-la döïng moät ngoâi nhaø tranh ñeå ôû, khaát thöïc töï soáng. Trong thaønh coù moät daâm nöõ teân laø Chieâu hieàn, dung maïo ñoan chaùnh ñöôïc nhieàu ngöôøi yeâu thích, luùc ñoù coù moät ngöôøi baát thieän teân Maät-naïi-la, do tham duïc neân ñem chuoãi anh laïc vaø aùo ñeïp cho daâm nöõ muoán ñoùn veà cuøng hoan laïc. Daâm nöõ ñeo chuoãi anh laïc, maëc aùo ñeïp naøy ñònh ñeán choã Maät-naïi-la nhö ñaõ öôùc heïn, vöøa tôùi cöûa lieàn coù ngöôøi ñöa ñeán naêm traêm tieàn muoán cuøng coâ vui chôi, daâm nöõ suy nghó: “naêm traêm tieàn naøy töï nhieân mang ñeán , vì sao ta laïi khoâng nhaän”, nghó roài lieàn nhaän tieàn ñeå cuøng ñi vui chôi vôùi ngöôøi ñoù. Tröôùc khi ñi, daâm nöõ baûo ngöôøi haàu: “haõy ñeán choã Maät-naïi-la noùi laø ta chöatrang ñieåm xong, laùt nöõa seõ ñeán”, ngöôøi haàu vaâng lôøi ñeán noùi. Khoâng ngôøi ngöôøi ñöa tieàn cho daâm nöõ laïi coù vieäc gaáp phaûi ñi, daâm nöõ suy nghó: “ngöôøi naøy ñaõ ñi, ta neân ñi ñeán choã öôùc heïn tröôùc cuõng khoâng muoän”, nghó roài lieàn baûo ngöôøi haàu: “haõy ñeán choã Maät-naïi-la noùi laø ta ñaõ trang ñieåm xong, khoâng bieát muoán cuøng gaëp nhau ôû vöôøn caây naøo?”, ngöôøi haàu vaâng lôøi ñeán noùi, Maät-naïi-la noùi: “môùi vöøa roài noùi laø chöatrang ñieåm xong, giôø laïi noùi laø trang ñieåm roài”, ngöôøi haàu naøy trong

loøng coù hieàm haän neân noùi: “hoài naõy khoâng phaûi laø coâ chuû chöatrang ñieåm xong, maø laø ñeo chuoãi anh laïc vaø aùo ñeïp cuûa oâng ñeå ñi vôùi ngöôøi khaùc”, Maät-naïi-la nghe roài taâm tham duïc lieàn döùt, taâm saân haän lieàn sanh neân baûo ngöôøi haàu naøy raèng: “neáu coâ chuû ngöôi ñaõ trang ñieåm xong thì haõy ñeán röøng caây ---- ”, ngöôøi haàu trôû veà baùo laïi. Daâm nöõ ñeo chuoãi anh laïc vaø maëc aùo ñeïp ñi ñeán khu vöôøn ñoù ñeå gaëp Maät-naïi-la, Maät-naïi-la vöøa gaëp lieàn giaän döõ noùi: “daâm nöõ, vì sao laïi ñeo chuoãi anh laïc vaø maëc aùo ñeïp cuûa ta ñeå ñi gaëp ngöôøi khaùc?”, daâm nöõ noùi: “Thaùnh töû, ngöôøi nöõ thöôøng coù loãi naøy, xin haõy tha thöù cho toâi”, Maät-naïi-la lieàn ruùt dao beùn ra gieát cheát daâm nöõ, ngöôøi haàu thaáy vaäy lieàn la to: “coù giaëc, giaëc gieát chuû toâi”. Nghe tieáng la, moïi ngöôøi chaïy ñeán, Maät-naïi-la thaáy moïi ngöôøi chaïy ñeán neân lo sôï ; gaàn khu vöôøn naøy coù ngoâi nhaø tranh cuûa tieân Kieàu-ñaùp-ma, Maät-naïi-la khoâng coøn ñöôøng troán lieàn ñeå dao dính maùu tröôùc cöûa nhaø tranh roài aån vaøo trong ñaùm ñoâng. Moïi ngöôøi laàn theo daáu veát thaáy con dao dính maùu ôû tröôùc cöûa ngoâi nhaø tranh lieàn baét tieân nhôn vaø noùi raèng: “oâng mang hình daùng tieân vì sao

laïi laøm nghieäp aùc naøy?”, tieân nhaân hoûi: “toâi coù loãi gì?”, moïi ngöôøi noùi: “oâng cuøng ngöôøi nöõ laøm ñieàu phi phaùp roài gieát coâ ta”, tieân nhaân noùi: “toâi khoâng coù laøm nghieäp aùc naøy”. Moïi ngöôøi khoâng tin baét troùi roài daãn ñeán choã vua taâu roõ söï vieäc, vua nghe roài khoâng xeùt hoûi gì lieàn ra lònh xöû toäi tieân nhaân ngoài treân baøn choâng, sai caùc Chieân ñaø la maëc aùo xanh, tay caàm dao beùn ñöa tieân nhaân nhieãu quanh khaép thaønh, ñaùnh troáng tuyeân noùi toäi cuûa tieân nhaân cho moïi ngöôøi bieát. Luùc ñoù tieân Haéc saéc tìm ñeán, thaáy Kieàu-ñaùp-ma ngoài treân baøn choâng, tình caûnh ñaùng thöông neân aùo naõo rôi leä hoûi: “do ñaâu maø con gaëp noûi khoå naøy?”, Kieàu-ñaùp-ma ngheïn ngaøo rôi leä noùi: “ñaây laø nghieäp ñôøi tröôùc, khoâng theå thoaùt ñöôïc”, tieân Haéc saéc noùi: “con bò ñau ñôùn nhö vaäy, ñoái vôùi caùc phaùp haønh thaân taâm con coù lui suït hay khoâng?”, ñaùp: “con tuy ñau ñôùn nhöng taâm con khoâng toån haïi”, tieân Haéc saéc hoûi: “laøm sao chöùng bieát ñöôïc?”, Kieàu-ñaùp-ma noùi: “tröôùc nay con noùi lôøi chaân thaät, chöa töøng noùi doái. Neáu taâm haïnh con thaät khoâng thay ñoåi thì nguyeän cho maøu da ñen cuûa thaày bieán thaønh maøu vaøng kim”, noùi vöøa döùt lôøi, saéc da cuûa tieân Haéc saéc bieán thaønh maøu vaøng kim. Thaáy vieäc naøy roài, tieân Haéc saéc vui möøng khen laø vieäc chöa töøng coù, Kieàu-ñaùp-ma hoûi: “sau khi con cheát seõ ñöôïc ñaïo gì?”, tieân Haéc saéc noùi: “theo phaùp cuûa ngoaïi ñaïo Baø-la-moân noùi raèng ngöôøi khoâng coù con thì khoâng ñöôïc ñaïo laønh, con ñaõ coù con chöa?”, ñaùp: “xöa kia coøn laø ñoàng töû ôû trong cung, con ñaõ thích tu ñaïo neân boû nhaø xuaát gia, thöôøng tu phaïm haïnh, laøm sao coù con ñöôïc”, tieân Haéc saéc noùi: “vaäy con haõy nhôù laïi vieäc quaù khöù”, Kieàu-ñaùp-ma noùi: “con ñang ñau ñôùn, töøng loùng ñoát nhö dao caét, chæ nghó ñeán caùi cheát, laøm sao sanh yù töôûng khaùc”. Tieân Haéc saéc duøng thaàn

thoâng löïc noåi möa gioù lôùn röôùi leân khaép thaân cuûa Kieàu-ñaùp-ma khieán cho moïi ñau ñôùn tieâu tan, Kieàu-ñaùp-ma lieàn nhôù laïi vieäc daâm duïc thôøi quaù khöù, ngay nôi thaân lieàn coù hai gioït tinh huyeát rôi xuoáng ñaát, do nghieäp löïc hai gioït maùu naøy trôû thaønh hai quaû tröùng. Nhö trong kinh noùi coù boán vieäc khoâng theå nghó baøn: 1. Laø caûnh giôùi cuûa chö Phaät khoâng theå nghó baøn. 2. Laø roàng khoâng theå nghó baøn. 3. Laø taâm yù theá gian khoâng theå nghó baøn vaø 4. Laø nghieäp löïc di thuïc cuûa caùc höõu tình khoâng theå nghó baøn. Luùc ñoù nhôø naéng aám, hai quaû tröùng naøy daàn daàn chín, moãi quaû nöùt ra moät ñoàng töû; caùch nôi naøy khoâng xa coù moät vöôøn mía, hai ñoàng töû naøy lieàn vaøo trong vöôøn mía ñoù, do phöôùc ñöùc neân dung maïo chuùng caøng xinh ñeïp, coøn Kieàu-ñaùp-ma bò naéng thieâu ñoát neân qua ñôøi. Saùng hoâm sau tieân Haéc saéc ñeán thaêm thì thaáy Kieàu-ñaùp-ma ñaõ qua ñôøi, laïi thaáy hai voû tröùng nöùt lieàn laàn theo daáu veát tìm thaáy hai ñoàng

SOÁ 1450 - CAÊN BAÛN THUYEÁT NHAÁT THIEÁT HÖÕU BOÄ TYØ NAÏI DA PHAÙ TAÊNG SÖÏ, Quyeån 1 286

töû trong vöôøn mía. Tieân lieàn nhaäp ñònh ñeå quaùn xem hai ñoàng töû naøy laø con cuûa ai, lieàn bieát ñoù laø doøng gioáng cuûa Kieàu-ñaùp-ma neân sanh yeâu meán, daét veà truù xöù nuoâi döôõng cho ñeán tröôûng thaønh vaø ñaët teân laø Noaõn sanh, cuõng goïi laø Nhaät chuûng, laïi laø doøng gioáng cuûa Kieàu-ñaùp-ma neân cuõng goïi laø Kieàu-ñaùp-ma; laïi do töø thaân tröôùc kia sanh ra neân cuõng goïi laø Thaân sanh, laïi do tìm thaáy ñöôïc trong vöôøn mía neân cuõng goïi laø Cam giaù chuûng; do coù boán duyeân neân coù boán teân goïi nhö theá. Thôøi gian sau, vua Ba-la-ñoïa-xaø baêng haø, khoâng coù con noái ngoâi, quaàn thaàn hoäi hoïp luaän baøn khoâng bieát neân toân ai leân noái ngoâi, moät ñaïi thaàn noùi: “vua coøn moät ngöôøi anh laø Kieàu-ñaùp-ma, tröôùc ñaây ñaõ vaøo nuùi tu ñaïo, chuùng ta neân ñeán thænh ngöôøi leân noái ngoâi”. Hoï lieàn ñeán choã tieân Haéc saéc ñaûnh leã vaø hoûi thaêm veà Kieàu-ñaùp-ma, tieân Haéc saéc keå laïi söï vieäc treân, quaàn thaàn nghe roài lieàn noùi: “chuùng toâi thaät coù loãi”. Luùc ñoù hai ñoàng töû, con cuûa Kieàu-ñaùp-ma ñi ñeán, moïi ngöôøi lieàn hoûi lai lòch, tieân Haéc saéc keå laïi söï vieäc, moïi ngöôøi nghe roài lieàn hoan hæ thænh ñoàng töû lôùn veà nöôùc ñeå noái ngoâi vua. Vua trò nöôùc khoâng bao laâu sau thì baêng haø, laïi khoâng coù con noái ngoâi, quaàn thaàn lieàn nghinh ñoùn ngöôøi em leân noái ngoâi, caû hai vua ñeàu hieäu laø Cam giaù. Vua Cam giaù cuøng con chaùu noái nhau laøm vua ôû thaønh Boå-ña-laëc-ca cho ñeán moät traêm leû moät ñôøi, vua cuoái cuøng teân laø Quaân töôùng cuõng goïi laø Taêng tröôûng. Vua naøy coù boán ñaïi phu nhaân, moãi ngöôøi ñeàu sanh moät nam moät nöõ; boán vöông töû coù teân laø Hoûa cöï dieän, Ñaïi nhó, Töôïng haønh vaø Baûo xuyeán vöông. Sau ñoù boán phu nhaân ñeàu qua ñôøi, vua Quaân töôùng öu saàu neân ôû maõi trong cung, quaàn thaàn thaáy vaäy lieàn taâu vua: “vua caùc nöôùc laân caän ñeàu coù vöông nöõ xinh ñeïp, chuùng thaàn seõ tìm kieám hoaøng haäu cho vua”, vua noùi: “ta coù boán con ñeàu ñaõ tröôûng thaønh, coù theå noái ngoâi thì ai coù theå ñem con gaùi gaû cho ta”, quaân thaàn taâu: “chæ caàn vua ra lònh, chuùng thaàn seõ tìm khaép boán phöông”. Sau

ñoù, quaân thaàn bieát ñöôïc coù moät coâng chuùa aon cuûa moät quoác vöông coù theå laøm phi haäu cuûa vua neân ñeán taâu vua, vua lieàn sai söù giaû ñeán nöôùc ñoù, vua nöôùc ñoù hoûi söù giaû nguyeân do roài noùi: “neáu vua nöôùc oâng muoán laøm thaân vôùi ta thì phaûi laäp giao öôùc: heã con ta coù con thì phaûi cho noái ngoâi”, söù giaû lieàn trôû veà nöôùc taâu laïi cho vua bieát, vua noùi: “ta ñaõ coù con tröôûng, cho duø coâ aáy sanh con cuõng khoâng theå cho noái ngoâi ñöôïc”, quaàn thaàn taâu: “vua cöù hoûi cöôùi, coâ aáy sau naøy coù sanh con nam hay nöõ hay laø thaïch nöõ coøn chöa bieát, caàn gì phaûi lo tröôùc”, vua nghe lôøi lieàn sai söù ñeán nöôùc ñoù caàu hoân vaø laäp giao öôùc roài ñoùn vöông nöõ veà nöôùc. Vua Taêng tröôûng cuøng phu nhaân môùi cöôùi hoan laïc, tham AÙi caøng taêng, khoâng bao laâu sau phu nhaân mang thai, ñuû

thaùng sanh ñöôïc moät nam dung maïo ñoan nghieâm, moïi ngöôøi ñeàu yeâu meán; vua giao hoaøng töû cho taùm baø nhuõ maãu nuoâi döôõng. Tröôùc ñaây khi cöôùi coâng chuùa, vua coù laäp giao öôùc vôùi vua nöôùc kia : neáu coâng chuùa sanh con trai thì seõ cho noái ngoâi vua vaø ñaët teân laø AÙi laïc, nhöng khi AÙi laïc tröôûng thaønh nhö hoa sen trong nöôùc thì vua Taêng tröôûng laïi muoán laäp con tröôûng, khoâng muoán laäp AÙi laïc. Vua nöôùc kia hay tin lieàn sai söù mang thö sang cho vua taêng tröôûng, trong thö noùi: vì sao vua laïi vi phaïm lôøi giao öôùc tröôùc ñaây, neáu vua vi phaïm lôøi giao öôùc thì toâi seõ ñem binh sang chinh phaït, vua haõy daøn binh ñôïi toâi. Vua ñoïc thö xong lieàn hoäi quaàn thaàn noùi: “trong thö baét ta phaûi thöïc hieän lôøi giao öôùc tröôùc ñaây, chuùng ta phaûi laøm sao?”, quaàn thaàn taâu: “vua nöôùc kia coù oai löïc lôùn, vua neân laäp AÙi laïc laøm Thaùi töû”, vua noùi: “ta ñaõ coù con tröôûng, laøm sao coù theå laäp con nhoû ñöôïc”, quaàn thaàn taâu: “boán binh cuûa nöôùc aáy huøng maïnh, neáu vua khoâng chaáp thuaän thì hoï seõ sang xaâm laán, xin vua haõy laäp AÙi laïc vaø cho boán vöông töû rôøi khoûi nöôùc”, vua noùi: “con ta khoâng coù toäi, laøm sao coù theå baûo chuùng rôøi khoûi nöôùc”, quaàn thaàn noùi: “chuùng thaàn chæ muoán laøm lôïi ích maø thoâi” ; thaáy vua im laëng, quaàn thaàn nhoùm hoïp moät choã cuøng baøn vôùi nhau: “chung ta neân laäp keá gì ñeå vua ñuoåi boán vöông töû ra khoûi nöôùc”. Luùc ñoù vua baûo söûa sang khu vöôøn, quan coi vöôøn queùt doïn saïch seõ, raûi hoa thôm vaø treo côø phöôùn trang hoaøng khaép nôi. boán vöông töû naøy nhaân dòp ra ngoaøi daïo chôi, töø xa thaáy trang hoaøng khu vöôøn neân ñi ñeán, gaëp quan coi vöôøn vöøa ñi ra lieàn hoûi: “trang hoaøng khu vöôøn cho ai?”, ñaùp laø cho vua, boán vöông töû nghe roài lieàn boû ñi, caùc quan thaáy lieàn hoûi vì sao khoâng vaøo, ñaùp laø khoâng daùm vaøo, caùc quan noùi: “vua vaø caùc vöông töû ñeàu ñöôïc vaøo, ñaâu coù loãi gì”, boán vöông töû nghe roài lieàn vaøo vöôøn daïo chôi. Quaàn thaàn nhaân dòp naøy lieàn ñeán taâu vua: “vöôøn ñaõ ñöôïc söûa sang xong, xin vua ngöï ñeán daïo chôi”, khi ñeán nôi thaáy coù ngöôøi trong vöôøn, vua lieàn hoûi laø ai trong ñoù, ñaùp laø boán vöông töû, vua nghe roài lieàn noåi giaän, ra lònh gieát; quaàn thaàn quyø xuoáng taâu raèng: “xin vua ñöøng gieát, chæ neân ñuoåi hoï ra khoûi nöôùc”, vua lieàn ra lònh ñuoåi boán vöông töû ra khoûi nöôùc. Boán vöông töû ñeán choã vua quyø xuoáng taâu raèng: “chuùng con xin vua cha cho moät nguyeän laø neáu coù

quyeán thuoäc naøo muoán theo chuùng con thì xin vua thöông xoùt cho pheùp hoï ñöôïc cuøng ñi", vua chaáp thuaän. boán vöông töû daãn caùc coâng chuùa cuøng ñi, muoân daân trong nöôùc ñeàu xin ñi theo, chæ trong baûy ngaøy daân chuùng ñi theo gaàn heát; quaàn thaàn lieàn taâu vua: "neáu khoâng ñoùng cöûa thaønh thì daân chuùng seõ ñi theo heát", vua lieàn ra lònh ñoùng cöûa thaønh khoâng cho daân chuùng ñi theo nöõa.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.